

GEMEENTERAAD - VOORSTEL

OPSCHRIFT

Vergadering van 23 juni 2016

Onderwerp:

Meicirculaire 2016 Gemeentefonds en actuele financiële positie - Ter kennisname

Beknopte samenvatting:

In deze brief informeren wij de gemeenteraad over de inhoud en de gevolgen van de Meicirculaire 2016 Gemeentefonds voor de actuele financiële positie na de 1e Bestuursrapportage 2016/Perspectievennota 2017-2020.

INFO BIJ HET BESLUIT

Besluit nummer: 2016_Raad_00128

Bestemd voor:

- Commissie Bestuur en Middelen

Afdeling/team: Middelen-2 — Financiën

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

Volgende bijlagen worden bijgevoegd:

- Brief aan gemeenteraad over Meicirculaire 2016

Volgende informatieve bijlagen worden bijgevoegd:

- Meicirculaire Gemeentefonds 2016
- Eigen berekening Meicirculaire 2016

MOTIVERING

Beslist het volgende:

VOORSTEL

Besluitpunt 1:

De raad neemt de brief voor kennisgeving aan.

De Raad van de Gemeente Terneuzen

ons kenmerk : 189864
 contactpersoon: R.J. Simpelaar
 verzonden :

Terneuzen, 14 juni 2016

Betreft: Actuele financiële situatie

Geachte Raad,

Mede naar aanleiding van de recent verschenen Meicirculaire 2016 Gemeentefonds willen wij de financiële situatie actualiseren. Onderstaand gaan wij in op de Meicirculaire 2016 Gemeentefonds en onze financiële positie.

1. Meicirculaire 2016 Gemeentefonds

De Meicirculaire 2016 Gemeentefonds geeft de volgende uitkomst gesplitst naar Algemene Uitkering, WMO Bestaande taken, DU Faciliteitenbesluit opvangcentra, DU Voorschoolse voorzieningen Peuters en het Sociaal Domein:

	2016	2017	2018	2019	2020
Algemene Uitkering	80	-252	192	193	306
IU WMO Bestaande taken	39	191	191	191	234
DU Faciliteitenbesluit opvangcentra*	181	0	0	0	0
DU Voorschoolse voorzieningen Peuters	33	66	98	131	164
Sociaal Domein					
AWBZ/WMO	84	-35	149	150	78
Jeugd	217	133	219	205	207
Participatiewet vm Wsw	-222	-122	-75	-30	23
Participatiewet reïntegratie	0	-6	-8	-8	-8
Totaal Sociaal Domein	79	-30	285	317	300

bedragen x € 1.000

* Betreft zowel 2015 als 2016

1.1 Algemene Uitkering

2016	2017	2018	2019	2020
80	-252	192	193	306

x € 1.000

De belangrijkste oorzaken van de mutaties op de Algemene Uitkering zijn vooral:

accres

- positieve doorwerking van extra rijksuitgaven 2015 voor eerste jaarsopvang asielzoekers;
- positieve effecten van meer uitgaven aan migratie en studieleningen;
- positieve effecten door hogere uitgaven i.v.m. meer stijging van de lonen;
- negatieve effecten door terugdringen overschrijding rijksuitgavenkader in 2016 in verband met lagere inflatie;

Voor de periode 2018-2020 zijn de cijfers opgenomen uit de meest recente middellange termijnraming van het CPB.

overig

- negatieve effecten in 2016 en 2017 door uitname van bedragen verhoogde asielinstroom. Het gaat hierbij om grote bedragen, vooral in 2017;
- negatieve effecten in 2016 en 2017 door uitname van bedragen voor VNG betalingen;
- positief effect op 2016 door aanvulling bedrag referendum Associatieovereenkomst EU en Oekraïne (extra ca € 32.000 tov decembercirculaire 2015);
- advies PAUW om bedragen voor versterking peuterspeelzaalwerk vanaf 2018 te schrappen.

De Meicirculaire 2016 Gemeentefonds en onze eigen berekening hiervan hebben wij als bijlage 1 en 2 toegevoegd.

Accres

Door de hierboven genoemde oorzaken daalt het accres in 2016 en 2019 en stijgt het accres in 2017, 2018 en 2020 ten opzichte van de decembercirculaire 2015.

Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielzoekersinstroom

In het uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom is overeengekomen dat gemeenten middelen ontvangen voor de extra kosten voor vergunninghouders op de gebieden werk en integratie, onderwijs en zorg. In de Meicirculaire 2016 Gemeentefonds zijn hiertoe zowel in 2016 (macro € 54,5 miljoen) als in 2017 (macro € 190,5 miljoen) bedragen uit het gemeentefonds genomen.

Deze middelen voegt het Rijk toe aan een decentralisatie-uitkering. Gemeenten ontvangen op een later moment per geplaatste vergunninghouder een bedrag uit deze decentralisatie-uitkering. Gemeenten die een grotere plaatsing realiseren ontvangen meer en gemeenten die een geringere plaatsing realiseren minder. Omdat het Rijk en de VNG nog in gesprek zijn over de nadere uitwerking hiervan wordt op dit moment nog niets van deze decentralisatie-uitkering uitgekeerd. Het Rijk geeft aan dat meer informatie hierover volgt in de Septembercirculaire 2016 Gemeentefonds. Een en ander betekent dat het Rijk schuift met deze gelden (nu uitname, pas later uitkering).

VNG-betalingen

Voor het uitvoeren van gemeente overkoepelende taken door de VNG worden in 2016 (macro € 2,8 miljoen) en 2017 (macro € 24,6 miljoen) bedragen uit het gemeentefonds genomen. Afgesproken is met de VNG dat deze uitnamen vanaf 2018 niet meer worden gedaan voor derden, waaronder de VNG. Deze uitnamen voor derden zijn in strijd met de Financiële-verhoudingswet (Fvw).

Referendum

Het Rijk verhoogt de algemene uitkering ten opzichte van de Decembercirculaire 2015 Gemeentefonds verder (van macro € 20 miljoen naar € 30 miljoen) voor de kosten van het organiseren en uitvoeren van het referendum Associatieovereenkomst EU en Oekraïne.

Veranderingen in het verdeelstelsel

Bij de Meicirculaire 2015 Gemeentefonds is de subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV) voor 33% herverdeeld. Tegelijkertijd is een verdiepingsonderzoek gestart naar de kosten van gemeenten op dit taakgebied. Doel van het onderzoek is het beantwoorden van openstaande vragen en te bekijken of verdere invoering van de verdeelformule verantwoord is. Het onderzoek is afgerond maar de discussies over de uitkomsten ervan nog niet. Het gevolg van de herverdeling is dat grote gemeenten (fors) nadeel hebben en kleinere (plattelands)gemeenten voordeel. Vanwege de lopende discussies geven de fondsbeheerders in de Meicirculaire Gemeentefonds 2016 nog geen uitsluitsel over de definitieve verdeling.

Bedragen peuterspeelzalen vanaf 2018

Wij verwerken, evenals het grootste deel van de Nederlandse gemeenten, de uitkering van het gemeentefonds in het softwarepakket PAUW. PAUW adviseert ons er al rekening mee te houden dat naar alle waarschijnlijkheid bedragen voor versterking peuterspeelzaalwerk in de algemene uitkering geschrapt worden vanaf 2018. De oorzaak hiervan is de nieuwe decentralisatie uitkering is vanaf 2016 voor voorschoolse voorziening peuters. In de berekening is er al rekening mee gehouden dat het Rijk dit doorvoert. Dit betekent voor ons een korting van structureel € 148.577 vanaf 2018.

1.2 Integratie-uitkering Bestaande taken

2016	2017	2018	2019	2020
39	191	191	191	234

x € 1.000

De mutatie op de WMO bestaande taken komt naast indexeringen voort uit toevoeging compensatie eigen bijdrage WMO in 2016 voor cliënten met een Wlz-indicatie. Daarnaast betreft het een toevoeging vanaf 2017 voor verbetering van de arbeidsmarktpositie van specifieke groepen medewerkers. Hierdoor krijgen gemeenten meer financiële slagkracht bij het realiseren van de beoogde vernieuwing van maatschappelijke ondersteuning, zoals thuisondersteuning. Het resultaat van deze mutaties is meerjarig positief. De bedragen voegen wij toe aan de budgetten WMO.

1.3 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra

2016	2017	2018	2019	2020
181	0	0	0	0

x € 1.000

Op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra ontvangen wij het zogenaamd 'koppengeld' voor de opvang van asielzoekers op Marina Beach. Het koppengeld is een soort algemene uitkering voor het aantal personen dat deel uitmaakt van de bestuursovereenkomst opvang asielzoekers. Het ontvangen bedrag betreft een deel voor 2015 (€ 15.000, is opgenomen in jaarcijfers 2015) en een deel voor 2016 (€ 166.000). Voor het deel over 2016 hebben wij bij de 1^e Bestuursrapportage 2016/Perspectievennota 2017-2020 voorgesteld dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve Vluchtelingen.

1.4 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen Peuters

2016	2017	2018	2019	2020
33	66	98	131	164

x € 1.000

Als gevolg van bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en de gemeenten over een aanbod voor alle peuters is er vanaf 2016 een oplopende decentralisatie-uitkering ontstaan. Met de afspraken wordt alle peuters de mogelijkheid gegeven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Gemeenten zetten zich op basis van deze afspraken actief in om een aanbod te realiseren voor de groep peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu nog niet naar een voorschoolse voorziening gaat. Bij het onderdeel algemene uitkering benoemden wij al het verband tussen deze nieuwe decentralisatie uitkering en de bedragen die wij al ontvangen voor versterking peuterspeelzaalwerk.

1.5 Sociaal Domein

	2016	2017	2018	2019	2020
AWBZ/WMO	84	-35	149	150	78
Jeugdzorg	217	133	219	205	207
Participatiewet vm Wsw	-222	-122	-75	-30	23
Participatiewet reïntegratie	0	-6	-8	-8	-8
Totaal Sociaal Domein	79	-30	285	317	300

x € 1.000

Het Sociaal Domein betreft de AWBZ/WMO, Jeugdzorg en de Participatiewet.

Voor het Sociaal Domein hanteren wij budgetneutraliteit. Dit betekent dat de middelen besteed aan het Sociaal Domein maximaal het totaalbedrag van de rijksuitkering Sociaal Domein mogen zijn. Vooralsnog blijft dit ons uitgangspunt.

Met ingang van 2016 zijn de objectieve verdeelmodellen voor de WMO 2015 en Jeugdzorg van toepassing. Tevens is voor beschermd wonen als onderdeel van de WMO een verbeterd historisch verdeelmodel van toepassing.

De macrobudgetten zijn ten opzichte van de Decemercirculaire 2015 Gemeentefonds gewijzigd. De belangrijkste mutaties zijn:

- De loon- en prijsbijstelling 2016 bedraagt € 160 miljoen (AWBZ/WMO € 57, Jeugdzorg € 56 miljoen en Participatiewet € 47 miljoen). Voor de Jeugdzorg loopt dit vanaf 2017 nog op met € 11 miljoen. Alle deze bedragen werken structureel door.
- Afschaffen ouderbijdrage Jeugdzorg € 27 miljoen.
- Een 7-tal centrumgemeenten voor beschermd wonen krijgen in 2016 in totaal € 10 miljoen gecompenseerd omdat het positieve verschil tussen het vernieuwde historisch verdeelmodel 2016 en het oude historische model 2015 meer bedraagt dan 5%.
- Aanpassing aantallen Wsw vanaf 2016 bij de verdeling.
- Afrekening PGB's WMO in 2016 € 16 miljoen.
- Gemeentelijke bijdrage aan de uitvoeringskosten van de SVB in 2017 € 35 miljoen (WMO € 25 miljoen en Jeugdzorg € 10 miljoen)

Het resultaat van de mutaties AWBZ/WMO en Jeugdzorg zijn (op AWBZ/WMO in 2017 na) meerjarig positief. De bedragen voegen wij toe aan de budgetten WMO en Jeugdzorg.

De, op 2020 na, kortingen op de Participatiewet betreffen nominale indexatie (zie opsomming hierboven), aanpassing van aantallen en een uitname voor VNG uitgaven. De grootste korting zit op het deel Sw oude doelgroep (tot 1-1-2015 de Wsw) van de Participatiewet. Dit budget betalen wij door aan Dethon. Wij vragen de Zeeuws Vlaamse werkgroep Participatiewet (gemeenten Hulst, Sluis, Terneuzen en Dethon) deze kortingen mee te nemen bij de berekeningen van de diverse voor Dethon op te stellen scenario's.

De verdeling sociaal domein 2017 is volgens de Meicirculaire 2016 Gemeentefonds definitief voor wat betreft de maatstaven en gehanteerde aantallen. Hiermee ontstaat stabiliteit.

2. Financiële positie

Onderstaand gaan wij in op de gevolgen van de Meicirculaire 2016 Gemeentefonds voor de financiële positie. Eerst komen wij terug op de stand van de jaarschijf 2020 in de Perspectievennota 2017-2020.

Perspectievennota 2017-2020 jaarschijf 2020

Vanwege verwevenheid, grootte van de bedragen en het feit dat de berekening van de algemene uitkering een jaarschijf meer kent dan onze financiële administratie was het lastig om de juistheid van de bedragen in de jaarschijf 2020 van het programma 9 Werk en Inkomen te bepalen. Tot op het laatste moment voor versturen van de Perspectievennota 2017-2020 hebben hier bewerkingen aan plaatsgevonden. Bij de vertaling van de Perspectievennota 2017-2020 naar een begrotingswijziging blijkt dat bij de laatste bewerking het bedrag van -361 (x € 1.000) wat met voorgaande verband houdt in de tabel algemene dekkingsmiddelen (blz 47 PPN 2017-2020) ten onrechte niet is aangepast. In de plaats van -361 moet staan 23. Het verschil van 384 passen wij nu aan in onderstaande actuele financiële positie. Dit leidt tot een voordeel in de jaarschijf 2020 ten opzichte van de Perspectievennota 2017-2020.

Actuele financiële positie

Onderstaand overzicht geeft de actuele financiële positie aan na verwerking van de Meicirculaire 2016 Gemeentefonds en de aanpassing van de jaarschijf 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Stand 1e Burap 2016/Perspectievennota 2017-2020	649	0	228	299	463
Aanpassing jaarschijf 2020 deel mutatie alg dekkingsmiddelen blz 47 Perspectievennota 2017-2020					384
Mutaties Algemene uitkering gemeentefonds	80	-252	192	193	306
Nieuwe financiële positie	729	-252	420	492	1.153

bedragen x € 1.000

Wij stellen voor om het tekort in 2017 in mindering te brengen op de precariobelasting. Het overzicht precariobelasting wordt dan als volgt:

	2016	2017	2018	2019	2020
Stand precariobelasting 1e Burap 2016/Perspectievennota 2017-2020	1.713	1.395	1.713	1.713	1.713
Mutaties financiële positie 2017		-252			
Stand precariobelasting na Meicirculaire Gemeentefonds 2016	1.713	1.143	1.713	1.713	1.713

bedragen x € 1.000

De financiële positie geeft op het jaar 2017 na een positief beeld. Ondanks dat wij het tekort 2017 uit de precariobelasting dekken proberen wij door zuinigheid te betrachten het tekort in 2017 alsnog op te vangen. Wij blijven ons richten op de versterking van onze financiële positie.

Met bovenstaande hopen wij u voldoende te hebben geïnformeerd over onze financiële positie.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en Wethouders van Terneuzen,

secretaris,

burgemeester,

F.M.L. Lauret RA

J.A.H. Lonink

Bijlage 1: Meicirculaire 2016 Gemeentefonds
Bijlage 2: Eigen berekening meicirculaire 2016